



Kirje

19.11.2021

VN/28239/2021
VN/28239/2021-TEM-57

STM kirjaamo

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta laeiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta ja liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta, jonka sisältö on voimassa olevien tartuntatautilain väliaikaisten säädösten voimassaolon jatkaminen pääosin saman sisältöisenä 30.6.2022 saakka.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää väliaikaisten säädösten voimassaolon jatkamista pääosin perusteltuna. Nykyinen epidemiatilanne vaatii rajoituspäätösten mahdollistavan lainsäädännön voimassaolon jatkamista, vaikka rajoituksilla on merkittäviä negatiivisia vaikutuksia elinkeinonharjoittajien liiketoimintamahdollisuuksiin ja toisaalta työllisyyden vahvistamiseen.

Väliaikaisten säännösten voimassaolo on rajattava välttämättömään. Toisaalta ennakoitavuus on elinkeinoharjoittajien näkökulmasta tärkeää, sillä toiminnan suunnittelun aikajänne voi tietyillä toimialoilla, mm. matkailu- ja tapahtuma-aloilla olla hyvin pitkä. Erityisesti EU:n digitaalisen koronatodistuksen käytön mahdollisuus uusien rajoitustoimien vaihtoehtona tulee varmistaa mahdollisimman pitkälle tulevaisuuteen huomioiden myös se, että yleisötilaisuuksien rajoituspäätösten perustana on TTL 58 §, joka on toistaiseksi voimassa olevaa sääntelyä. Työ- ja elinkeinoministeriö kannattaa säännösten voimassaolon jatkamista kesäkuun 2022 loppuun kuitenkin niin, että valtioneuvoston on ryhdyttävä toimenpiteisiin lainsäädännön kumoamiseksi heti, kun sen voimassaolo ei ole enää epidemiatilanne huomioiden välttämätöntä.

Suomeen suuntautuvan matkailun merkitys kansantaloudelle on merkittävä. Maahantulon sujuvuuden ja muiden maiden kanssa yhdenmukaisten käytäntöjen tulee olla esityksen lähtökohtana. Suomeen saapuvan olisi edelleen vaihtoehtoisesti käytävä covid-19-testissä Suomeen saavuttuaan ja toisessa testissä 72-120 tunnin kuluessa. Esityksessä tulisi selventää, onko tämä esitetty nyt täydennyksenä koronatodistuksen kolme kriteeriä täyttävälle matkustajille vai vaihtoehtona niille, jotka eivät täytä koronatodistuksen vaatimuksia. Hallituksen esityksessä mainitun maahantulotestauksen (ns. toisen testin) välttämättömyyttä tulisi harkita siitä näkökulmasta ovatko matkailija tällä hetkellä todennetusti merkittävä väestöryhmä epidemian leviämisen näkökulmasta. Lisäksi työ- ja elinkeinoministeriö korostaa, että maahantuloon liittyvistä rajoituksista tulee luopua heti, kun se on epidemiatilanne huomioiden suinkin vain mahdollista. Lisäksi työ- ja elinkeinoministeriö pitää erittäin tärkeänä, että

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

koronatodistuksen sääntelyn jatkokehittämisen yhteydessä ratkaistaan ongelmat, jotka liittyvät muista maista tulevien matkailijoiden mahdollisuuteen hyödyntää palveluita, joiden käytön edellytyksenä on EU:n digitaalisen koronatodistuksen esittäminen.

Työ- ja elinkeinoministeriö korostaa, että tartuntatautiviranomaisten päätöksillä annettavia ja ravitsemisliikkeiden osalta valtioneuvoston asetuksilla säädettäviä rajoitustoimia voidaan asettaa ainoastaan tilanteessa, jossa ne ovat välttämättömiä ja oikeasuhtaisia. Päätösten voimassaolon on oltava ajallisesti rajattuna välttämättömään ja ne tulee kohdentaa alueille tarkkarajaisesti Työ- ja elinkeinoministeriö pitää järkevänä yhdenmukaistaa TTL 58 g §:n kriteeristöä 58 d §:n kanssa epidemiatilanteen kuvaamisessa. Asiakastilojen sulkemisen vaikutukset kohdistuvat sellaiseen elinkeinotoimintaan, jossa elinkeinotoiminnan tuotot perustuvat asiakkaiden asiointiin liiketiloissa. Siten sulkemisella on perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön mukaan merkittäviä vaikutuksia elinkeinovapauteen. On myös huomattava, että TTL 58 g §:n nojalla tehtyjen sulkupäätösten vaihtoehtona ei esityksen mukaan voi käyttää koronatodistusta. Siten asiakastilojen sulkemisen tulee olla viimesijainen keino ja kynnys sitä koskevan päätöksen tekemiselle tulee olla korkea.

Koronatodistuksen käyttöä koskevaan TTL 58 i §:ään esitetään lisättäväksi vaatimus koronatodistuksen edellyttämiseksi tilaan pääsyn edellytyksenä koko aukioloajan. Esityksen taustalla oleva tavoite on ymmärrettävä ja kannatettava. Sillä pyritään varmistamaan, että koronatodistusta edellytetään jo tilaan saavuttaessa eikä esimerkiksi vasta aukiolo- ja anniskeluaikarajoitusten alkaessa. Ravitsemisliikkeiden toiminta ja tilojen käyttö voivat vaihdella eri vuorokaudenaikoina merkittävästi. Tiloja voidaan käyttää kahvila- tai lounastarjoiluun ja myöhemmin ruokaravintola- tai baaritoimintaan. Tästä syystä työ- ja elinkeinoministeriö esittää harkittavaksi, että ravitsemisliikkeiden koronatodistusvaatimus voitaisiin rajata esimerkiksi ajallisesti jollain tavalla, joka ratkaisisi nykyiset haasteet esimerkiksi yökerhojen koronatodistusvaatimusta koskien.

Työ- ja elinkeinoministeriö olisi toivonut, että koronatodistuksen käyttö omaehtoisena terveysturvallisuustoimenpiteenä olisi ollut mahdollista sisällyttää jo lausunnolla olleeseen hallituksen esitysluonnokseen. Koronatodistuksen käyttömahdollisuuden laajentaminen myös tilanteisiin, joissa toimintaan ei kohdistu rajoituksia, on tarpeellista. Työ- ja elinkeinoministeriö on sitoutunut olemaan mukana käynnissä olevassa valmistelussa.

osastopäällikkö

Antti Neimala

hallitusneuvos

Liisa Huhtala

Jakelu

STM Sosiaali- ja terveysministeriö